

'Deze pot lijkt op de urne die ik voor mijn vader maakte.'

'Keramik bak je twee keer van 950 tot 1300 graden.'

A elf jaar brengt Pascale Naessens succesvolle kookboeken op de markt, maar ze is ook trots op haar keramieklijn Pure. In haar atelier te midden van de natuur ontwerpt ze in alle stilte haar servieslijn. 'Net zoals mijn kookboeken is mijn keramieklijn klein begonnen. Tijdens een zeilreis met mijn man (*Paul Jambers, red.*) in Tunesië, ontmoette ik een vrouw die keramiek maakte. Ik was instant jaloeers op haar. Je eigen creatieve wereld vormgeven, dat wilde ik ook', lacht Pascale. 'Terug thuis ging ik les volgen, kocht ik meteen een draaischijf en ging ik aan de slag in de keuken. Niet veel later toverden we een klein tuinhuisje om tot werkatelier. Wanneer ik de deuren openzette, leek het alsof ik midden in de natuur mijn potten draaide. Soms heb ik nog heimwee naar de plek waar het allemaal begon, maar intussen hebben we een ruime schuur gerestaureerd. Paul en ik hebben eigenhandig oude houten planken tegen de muren getimmerd. Het is hier fantastisch. In de herfst en winter organiseren we hier ook feestjes, heerlijk warm bij de kachel. Mijn atelier, een soort blokhuut, doet me terugdenken aan mijn tijd bij de jeugdbeweging KSA. Daar is mijn liefde voor de natuur ontstaan.'

Je keramiek is net als je kookboeken een succes. Toprestaurants als Pure C in Zeeland serveren zelfs op jouw borden.

Het was aanvankelijk niet mijn bedoeling om mijn keramieklijn te commercialiseren, ik zag het als bezigheidstherapie, ik wilde het gewoon kunnen. Tot ik bij Serax (*Belgisch designmerk, red.*) ging aankloppen. Ze waren meteen enthousiast omdat ik één van de eersten was met gekleurde keramiek werkte. Wit vind ik saai. Het is fijn als mensen mij berichten sturen dat ze elders in de wereld op restaurant uit mijn borden hebben gegeten, van Zuid-Frankrijk tot Rusland. Ik ben ook heel fier dat Hakkasan mijn borden gebruikt, een toprestaurant met vestigingen in Londen en andere grootsteden. Het Franse lifestyleblad *Côté Sud* schreef zelfs een artikel over mijn keramiek, dat was de kers op de taart.

LESSEN IN NEDERIGHEID Hoe leer je dat, keramiek maken?

Ik volg heel veel les om bij te leren, maar ook om gelijkgestemden te ontmoeten. Klei bindt. Het maakt niet uit wie er zit, we hebben allemaal één gemeenschappelijk doel: creatief zijn met klei. Dit najaar zou ik naar een Japanse keramist in Bali gaan, maar de cursus is jammer genoeg geannuleerd door de pandemie. Lesgevers hebben vaak uiteenlopende en tegenstrijdige visies maar dat maakt het net boeiend. Als je thuis oefent, ontdek je

wat er voor jou werkt en zo creëer je je eigen stijl.

Daar kruipt toch wel wat tijd in?

Keramiek is inderdaad niet iets wat je een uurtje tussendoor doet. Je moet minstens op een week rekenen om een schaal of pot te creëren. Het is een proces van draaien, drogen, afdraaien, vormgeven, bakken en glazuren. Ik werk vooral in de zomer in mijn atelier. Van januari tot juni ben ik dag in dag uit bezig met het samenstellen van mijn nieuwe kookboek. Wanneer mijn ontwerp in de zomer bij de lay-outer belandt, slaat de twijfel soms toe: kon het niet nog beter? Dan heb ik er even genoeg van en stort ik me op mijn keramiek. Als ik daar mee bezig bent, kan ik met mijn gedachten niet elders zijn.

Wat is nu precies het boeiende van keramiek maken?

Het leuke aan draaien is het samenspel van kennis, kracht, techniek, water en vuur. Keramiek leert je veel. Het zijn lessen in nederigheid en volharding. Voor elke geslaagde pot moet je minstens tien of twintig exemplaren weggooien. Je gaat over je grenzen en je gaat op je gezicht, maar het is fijn om jezelf die vrijheid te gunnen. Net zoals in het echte leven moet je leren omgaan met tegenslagen en verandering. Ik vloek de hele tijd, maar

'Ik ben verslaafd aan het draaien en die klei tussen mijn vingers te voelen'

toch ben ik verslaafd aan het draaien en die klei tussen mijn vingers te voelen. Ik kom tot rust door actief bezig te zijn. Nietsdoen zou me onrustig maken. Keramiek vormt ook een mooi geheel met mijn culinaire wereld. De blauwe keramiek uit mijn nieuwste boek *Ik eet zo graag*, is de collectie die vorig jaar op de markt kwam. Zo'n collectie legt altijd een lange weg af. Serax maakt stalen van mijn originele borden tot ik tevreden ben over het resultaat. Ik gebruik mijn servies trouwens ook in mijn eigen keuken.

EEN MYSTIEK MOMENT

Eén van je bijzonderste werken is ongetwijfeld de urne van je vader.

Zijn urne maken was heel magisch, een mystiek moment. Ik had geen tijd om te sukkeln, want het moest binnen de week klaar zijn. Ik had toevallig eerder al een grote pot gedraaid als oefening, daarop heb ik verder gewerkt voor de urne van mijn vader. Het ging bijna vanzelf, alsof iemand me meehielp. Ik heb er tot 's nachts aan gewerkt. Paul kwam langs, of ik wel oké was. Hoe emotioneel het ook was, het waren heel mooie momenten. Het werd een blauw exemplaar, je ziet mijn tranen letterlijk in het glazuur vloeien. Tijdens de kerkdienst heb ik niet alleen de urne van mijn vader gedragen maar heb ik ook een woordje gezegd. Uiteraard

'Paul maakte dit schilderij. Ik probeer hem te motiveren vaker te komen schilderen.'

'Toen ik de urne voor mijn vader maakte, kwam Paul 's nachts vragen of ik oké was.'

'Je moet minstens op een week rekenen om een schaal of pot te creëren.'

was ik aan het huilen, maar ik was heel gemotiveerd. Zo'n bijzonder moment. Ik ben blij dat ik dat voor mijn vader heb gedaan. Zijn urne staat in het bijzettegraf van de familie langs vaderskant. Ik heb ook een kleinere versie gedraaid voor mijn broer, die staat bij hem thuis. Ik heb nadien vaak de vraag gekregen of ik voor anderen urnen wou maken, maar dat kan ik niet. Het is heel emotioneel en bijzonder.

Maak je vaker keramiek voor je dierbaren?

Voor Paul maak ik weleens een doosje met zijn naam erop. Mijn moeder bewaart één van mijn eerste potjes, maar eigenlijk creëer ik liever als leerproces of in functie van mijn boeken. Het liefste maak ik grote schalen. Tijdens een tentoonstelling wilden veel mensen die kopen, maar toen was ik er niet klaar voor. Het zijn tenslotte unieke stukken. Maar ik overweeg om in de toekomst zelfgemaakte schalen privé te verkopen.

Je atelier wordt opgefleurd door een schilderwerk van Paul. Welke plannen heeft hij daarmee?

Paul schildert inderdaad maar voorlopig is het atelier vooral mijn domein. Ik probeer hem te motiveren om vaker te komen schilderen, maar hij zit vooral in zijn eigen mancave: zijn kantoor (*lacht*). Hij is altijd in de weer met nieuwe projecten. Het zou wel tof zijn om samen creatief bezig te zijn, maar ik vind het al fijn dat hij me af en toe komt bezoeken, dat hij belangstelling toont voor wat ik doe en mijn werken mooi vindt. Zelfs toen keramiek alleen bezigheidstherapie was, had hij respect voor wat ik deed. Hij heeft me altijd aangemoedigd. Als koppel vind ik het belangrijk dat je elkaar vleugels geeft,